

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16P/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320201055
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Jančulová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5320201055.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Alenou Jančulovou vo veci starostlivosti o maloletého X. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom F. Č.. XXXX, maloletého L. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom F. Č.. XXXX a maloletú A. Š., nar. X.XX.XXXX, bytom F. Č.. XXXX, maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matky W. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom F. Č.. XXXX a otca A. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom F.Č. Č.. XXXX, za účasti Okresnej prokuratúry Čadca, ul. 17. Novembra 1567, o uloženie výchovných opatrení - uloženia povinnosti rodičom a maloletým X. a L.Q. Š. podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti pedopsychiatra a uloženia povinnosti rodičom maloletých detí zúčastňovať sa na výchovnom alebo sociálnom programe takto

rozhodol:

- I. Súd rodičom maloletých detí W. Š. W. A. Š. u k l a d á povinnosť podrobiť sa na výchovnom a sociálnom programe prostredníctvom Centra pre deti a rodiny Bytča, Rázusova 798/52, Bytča.
- II. Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .
- III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom došlým súdu dňa 31.3.2020 vo veci sp. zn. 16P 11/2020 sa navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca domáhal, aby súd uložil rodičom maloletých detí W. W. A. Š. povinnosť podrobiť sa s maloletým X. Š. W. L. Š. odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti pedopsychiatra MUDr. Jany Bullovej v Martine, lebo je to potrebné na uplatnenie primeraného opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre deti a diagnostiku nemožno zabezpečiť iným spôsobom.
2. Následne dňa 3.4.2020 vo veci sp. zn. 5 P 24/2020 podal navrhovateľ ÚPSVaR Čadca návrh na uloženie výchovného opatrenia, ktorým súd uloží rodičom maloletých detí povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe podľa § 12 ods.1 písm.d) Zákona č. 305/2005 Z.z.
3. Konanie vo veci 16P/11/2020 súd spojil na spoločné konanie s konaním vedeným pod sp.zn. 5P/24/2020 a to uznesením č.k. 16P/11/2020-30 zo dňa 16.4.2020 s tým, že tieto konania budú ďalej vedené pod sp.zn. 16P/11/2020.
4. V podanom návrhu na uloženie výchovného opatrenia zo dňa 31.3.2020 navrhovateľ uvádzal, že rodičia majú v starostlivosti tri maloleté deti, z ktorých dvaja synovia trpia mentálnou retardáciou. V júni roku 2019 im Spojená škola Čadca, ktorú maloletí chlapci navštevujú avizovala, že sociálna situácia v rodine maloletých detí je na slabej úrovni. Rodičia sa starajú o žiakov v rámci svojich možností a schopností. Nie sú však schopní zabezpečiť maloletým deťom dostatočnú hygienu, primeranosť

oblečenia, kontrolu pomôcok a prípravy do školy. Komunikácia s rodičmi je sťažená. Problémy bagatelizujú. Náprava ani po viacnásobnom upozornení zo strany školy nenastala. Chlapci nosia nevhodné malé oblečenie, alebo oblečenie neprimerané počasiu. Často majú holý chrbát, špinavú spodnú bielizeň alebo ju nemajú vôbec. Oblečenie nosia nevypraté, páchnuce potom. Sú na oblečení viditeľné pozostatky hlienov. Pretrvávajú u nich problémy s čistotou rúk. Ľ. často chodí do školy prechladnutý, má zvýšenú teplotu, nedokáže sa vysmrkať, utiera si nos do rukáva. Rodičia reagovali až na viacnásobné upozornenie školy na potreby návštevy pediatra. Maloletý Ľ. je vzdelávaný na Špeciálnej ZŠ podľa variantu B pre žiakov so stredným stupňom mentálnej retardácie a Roman je vzdelávaný podľa variantu C pre žiakov s ťažkým stupňom mentálnej retardácie. Obaja chlapci sú nesamostatní, nevedia sa obuť, obliecť a súd veľmi málo socializovaní. Škola viackrát navrhovala rodičom, aby realizovali odborné pedopsychiatrické vyšetrenie za účelom diagnostikovania zdravotného stavu maloletých detí (potvrdenie, prípadne vylúčenia autizmu alebo inej pervazívnej vývinovej poruchy), a jeho výsledky doručili škole z dôvodu vzdelávania žiakov podľa príslušného školského vzdelávacieho programu, pričom rodičia na viacnásobné návrhy školy nereagovali. Z dôvodu, že je potrebné naďalej spolupracovať s rodinou za účelom zlepšenia hygienických podmienok aj celkovej sociálnej situácie v rodine žiadajú súd, aby vydal rozsudok, ktorým uloží rodičom výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti pedopsychiatra.

5. V konaní na uloženie výchovného opatrenia, ktoré došlo súdu dňa 3.4.2020 (okrem skutkových tvrdení uvádzaných totožne ako v podanom návrhu došlom súdu dňa 31.3.2020) navrhovateľ uviedol, že úrad zhodnotil situáciu v rodine a odporučil v súlade so Zákonom č. 305/2005 podľa § 59 výkon opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v prirodzenom prostredí detí prostredníctvom Centra pre deti a rodinu Bytča. Zo začiatku rodina začala spolupracovať. Zákonný zástupca maloletých detí (otec) však časom písomne požiadala úrad o ukončenie spolupráce o vykonávanie opatrení terénnou a ambulantnou formou v centre pre deti a rodinu. Úrad na základe nezlepšenej aktuálnej situácie v rodine aj na základe záverečnej správy CDR aj naďalej odporúča vykonávať opatrenia za účelom zlepšenia situácie v rodine. Vykonali šetrenie v Špeciálnej základnej škole v Čadci za účelom zistenia, či sa situácia ohľadom detí Š. zlepšila. Táto sa však zlepšila čiastočne u maloletého Ľ., avšak po krátkom časovom období sa vrátila do pôvodného nedostatočného stavu. Čo sa týka maloletého X. situácia je naďalej rovnaká. Jeho hygiena je oslabená, oblečenie je páchnuce potom. Dieťa nie je dlhodobo vykúpané. Je nesamostatné. Komunikácia so zákonnými zástupcami je komplikovaná. Škola navrhuje rodičom, aby deti vodievali častejšie a pravidelnejšie v rámci ich variantu vzdelávania, čo by deťom prispelo a zlepšila by sa aj celková samostatnosť a samoobslužnosť detí. Rodičia na odporúčanie školy nereagujú. Nakoľko je potrebné aj naďalej spolupracovať s rodinou za účelom zlepšenia hygienických podmienok aj celkovej situácie v rodine žiadajú, aby súd vydal neodkladné opatrenie. Vo vzťahu k mal. A. Š. navrhovateľ v návrhu neuviedol žiadne skutkové tvrdenia z ktorých by bolo zrejmé, z akého dôvodu považujú starostlivosť o maloletú zo strany rodičov za nedostatočnú.

6. Na preukázanie svojich tvrdení navrhovateľ súdu predložil správu zo Špeciálnej základnej školy Čadca č.l. 4, 5, správu obce F.Č. č.l. 6, lekárske správy - nálezy č.l. 7, 8, hodnotenie na maloletého Ľ. Š.Q. W. X. Š. č.l. 9, 10, záverečnú správu sociálneho pracovníka č.l. 11, 13, rozhodnutie a to odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately k vykonávaniu opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou č.l. 14, záznam z terénnej sociálnej práce č.l. 15, 16, záznam zo šetrenia pomerov č.l. 17 až 22, hodnotenie Ľ. W. X. Š. zo dňa 10.6.2019 č.l. 23 a zo spisu pôvodne vedeného pod sp.zn. 5P/24/2020 a taktiež oboznámil listinné dôkazy aj zo spisu 16P/11/2020, ktoré sú totožné s listinnými dôkazmi v spise 5P/24/2020.

7. Otec maloletých detí sa k podanému návrhu vyjadril na pojednávaní dňa 20.5.2020, že maloleté deti majú svojho lekára aj pedopsychiatra, ku ktorému chodia. Tiež mal za to, že hygiena maloletých detí je dostatočná.

8. Zástupca okresnej prokuratúry na pojednávaní dňa 20.5.2020 mal za to, že o podanom návrhu v rámci svojich právomoci mal rozhodnúť žalobca.

9. Okresný súd Čadca o podanom návrhu rozhodol v poradí prvým rozsudkom č.k. 16P/11/2020-44 zo dňa 20.5.2020, ktorým návrh navrhovateľa zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (z dôvodu, že zákon umožňuje navrhovateľovi, aby v rámci svojich právomocí o uložení výchovných opatrení rozhodol sám).

10. Voči uvedenému rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd Žilina uznesením č.k. 6CoP/49/2020-69 zo dňa 30.9.2020, ktorým rozsudok Okresného súdu Čadca v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konania a nové rozhodnutie. Krajský súd vyslovil právny názor, že je daná právomoc okresného súdu, aby o podanom návrhu rozhodol s tým, že súd vykoná dokazovanie v rozsahu potrebnom pre zistenie skutočného stavu nevyhnutného pre náležité posúdenie veci a po vyhodnotení takto zisteného skutočného stavu vec nanovo posúdi a vo veci nanovo rozhodne, pričom nebude viazaný len rozsahom návrhu a zväží ak dospeje k záveru, že je to potrebné v záujme maloletých detí, aj uloženie iného ako navrhovaného výchovného opatrenia. Krajský súd vo svojom uznesení taktiež poukázal na liknavý postup, či už samotného navrhovateľa, ako orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ako aj súdu prvej inštancie, k plneniu ich povinnosti brať primárne zreteľ na rýchlo a účinne konať s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí a v prípade potreby uložiť adekvátne výchovné opatrenia. Nakoľko kým sa dva štátne orgány nadelené právomocou okamžite zasiahnuť pri porušovaní práv maloletých detí medzi sebou doťahovali, kto má alebo nemá oprávnenie zasiahnuť, opomenuli prihliadať práve na záujem maloletých detí, ktorý by mal byť pre ne bezpochyby prvoradý. Zároveň krajský súd dodal, že navrhovateľ by v tomto prípade (ako aj v iných prípadoch), v záujme poskytnutia ochrany deťom nemal už vopred na svoje oprávnenia rezignovať, len z dôvodu ním tvrdených hypotetických záverov o ich neefektívnosti. Takýmto konaním totiž on sám odďaľuje poskytnutie rýchlej a nevyhnutnej ochrany deťom, ktorú mu ukladá zákon.

11. S poukazom na závery krajského súdu, ktorými je súd viazaný, súd vo veci vykonal ďalšie dokazovanie za účelom náležitého zistenia skutkového stavu. Zabezpečil správy od ÚPSVaR Čadca (č.l. 105), rovnako ako aj od Spojenej školy, Palárikova ulica 2758, Čadca, ktorú obidve maloleté deti navštevujú (č.l. 96, 97) . A od MUDr. Jarmily Pribilincovej, všeobecnej lekárky pre deti a dorast (čl. 110) a od PEMAPE, s.r.o., MUDr. Janíčkovej, detskej psychiatrickej ambulancie Kysuckej nemocnice s poliklinikou Čadca (čl. 99, 101).

12. Pokiaľ ide o maloletého L. Š. spojená škola vo svojom vyjadrení zo dňa 18.12.2020 (č.l. 97) uviedla, že maloletý navštevuje v školskom roku 2020/2021- 3. ročník špeciálnej základnej školy. Je vzdelávaný podľa variantu B (pre žiakov so stredným stupňom mentálnej retardácie). Rodičia sa o žiaka starajú v rámci svojich možností a schopností, snažia sa, prejavujú záujem o výsledky žiaka v škole. Príprava žiaka do školy je primeraná. Maloletý L. dosahuje veľmi slabý prospech, ale je milý, poslušný, rád získava nové poznatky a zručnosti. Dodržiava školský poriadok. V kolektíve je obľúbený a veľmi intenzívne prejavuje pozitívne emócie. Máva vypracované domáce úlohy. Chodí pravidelne do školy. Vymeškáva hlavne z rodinných a zdravotných dôvodov. Vymeškané hodiny sú ospravedlnené rodičom, pediatrom. Má vymeškaných ku dňu 18.12.2020 - 25 vyučovacích hodín, všetky sú ospravedlnené. Malý pokrok nastal aj v zlepšení dostatočnej hygieny, sebaobslužných návykov, v príprave do školy a v kontrole pomôcok. Stále však nosí nevhodné oblečenie - veľa vrstiev, malé tričko a nohavice. Až po upozornení zákonného zástupcu (po konzultácii s ním) nastalo zlepšenie, ale len krátkodobo. Každý deň nosí iné oblečenie, ale nie je vhodné a nezodpovedá jeho veľkosti. L. býva spotený, má holý chrbát. Potrebuje pomôcť pri obliekaní, obutí a smrkaní. Komunikácia s rodičmi je sťažená, problémy bagatelizujú, ich zmiernenie alebo náprava nastala až po viacnásobnom upozornení zo strany učiteľa. Maloletý X. Š. navštevuje v školskom roku 2020/2021- 9. ročník špeciálnej základnej školy. Je vzdelávaný podľa variantu C (pre žiakov s ťažkým stupňom mentálnej retardácie). Je veľmi málo socializovaný. Nosí nevypraté oblečenie, páchnuce potom. V období dospievania cítiť, že je neumývaný dlhšiu dobu, má špinavé ruky, má pozostatky hlienov na rukávoch. Desiatu si nosieva primeranú, pekne nachystanú v obale. Toho času chýba na vyučovaní od 12.11.2020. Miera vyučovacej povinnosti je 5 hodín týždenne. Všetky hodiny má ospravedlnené ústne rodičmi.

13. Na výzvu súdu zo dňa 16.12.2020 (čl. 91) aby škola, ktorú maloletí navštevujú uviedla, akým spôsobom ovplyvní odborné pedopsychiatrické vyšetrenie maloletých detí ich ďalšie vzdelávanie škola vôbec nereagovala. Zamerala sa len na nedostatočnú hygienu maloletých detí , ich nevhodné oblečenie a na sťaženú spoluprácu s rodičmi detí čo sa týka hygieny a odevu maloletých detí(viď. správa školy čl. 97 spisu).

14. Podľa správy MUDr. Márie Janíčkovej, detskej psychiatricky zo dňa 8.1.2021 (č.l. 99) maloletý X. je sledovaný v jej ambulancii od 8/2008. Má diagnostikovanú ťažkú duševnú zaostalosť a autismus. Stav je trvalý. Záchvaty agresivity nemá, má však stavy úzkosti, strach z lekárskeho zákroku, strach

zo sprchovania, strihania vlasov a nechťov. Na kontroly v rámci dispenzárnej starostlivosti ho sprevádza otec, dodržiava termíny kontrol a odporúčania lekárov. Poslednú kontrolu vykonal otec 4.12.2020. Pri kontrolách býva maloletý čisto oblečený, umytý, je upravený, nechty má ostrihané. Pokiaľ ide o školské povinnosti o tých sa rozhoduje v špeciálno-pedagogickej poradni v mieste školy, po psychologických a špeciálno-pedagogických vyšetreniach. Psychiater môže odporúčať úľavy po dohovore zúčastnených v prípade zhoršenia zdravotného stavu u klienta. Podrobovať maloletého X. Š. ďalšej diagnostike v ambulancii pedopsychiatra nepovažovala detská pedopsychiatrička za potrebné. U maloletého L. Š. uviedla, že je v starostlivosti jej pedopsychiatrickej ambulancie od 12/2016 s diagnózou stredne ťažkej duševnej zaostalosti. Je slabo rozvinutý, má slabo rozvinutý rečový prejav. Porozumenie reči je prítomné. Máva prejavy hyperaktivity a emočných oživení, bol vyšetrený centrom špeciálno-pedagogického poradenstva psychológom a špeciálnym pedagógom, kde mu odporúčali spôsob a rozsah školenia. Na dispenzárne kontroly chodí 2 x ročne v doprovoze otca alebo matky. Poslednému vyšetreniu sa podrobil 10.9.2020. Rodičia sa o deti starajú v primeranom rozsahu. Nezistila hygienické či zdravotné zanedbanie. Odporúčania dodržiavajú v celom rozsahu. Podrobujú sa všetkým pokynom. Neodporúča vyňať deti z rodiny, nakoľko by to vážne poškodilo ich psychický stav a na ďalšie vyšetrenie iným pedopsychiatrom nevidí dôvod .

15. K veci sa vyjadrila aj MUDr. Jarmila Pribylincová, všeobecná lekárka pre deti a dorast, ktorá má maloleté deti v starostlivosti. V správe uviedla, že menovaní navštevujú jej ambulanciu z dôvodu ochorenia len sporadicky. Chorí často nebývajú. Na preventívne prehliadky prichádzajú v sprievode rodičov. Vo väčšine prípadov je to otec detí. Očkovanie majú úplne podľa očkovacieho kalendára. Pravidelne sú vyšetrovaní na pedopsychiatrickej ambulancii. Maloletí majú mentálnu retardáciu, u Romana spojenú so strachom zo sprchovania. Osobnú hygienu je nutné hodnotiť vzhľadom k ťažkému mentálnemu postihnutiu pacientov a možnostiam rodičov. Starostlivosť rodičov o zdravotný stav detí a osobnú hygienu hodnotí v rámci možností rodičov ako primeranú (viď správa č.l. 100 zo dňa 8.1.2021).

16. Zo správy ÚPSVaR Čadca č.l.104 vyplýva, že úrad šetrenie v rodine maloletých detí nevykonal a to z dôvodu pandemických opatrení, upravených nariadením vlády č. 115/2020 Z.z. zo dňa 7.5.2020 ako aj ďalšími internými predpismi. Vykonal šetrenie prostredníctvom príslušného obecného úradu a to obce F.. Obec dňa 9.2.2021 vykonala sociálne šetrenie v rodine maloletých detí. Na základe vykonaného šetrenia zistili, že okná v dome, kde rodičia s maloletými deťmi žijú netesia. Z tohto dôvodu je na stenách rodinného domu plesň. V dome je chladno. Kúria na pevné palivo. Zakúrené však v čase šetrenia o deviatej ráno ešte nebolo. Deti už boli postavané. Najstarší X. sa zdržiaval v obývačke pri rodičoch. Ďalšie dve deti boli v spálni. V spálni boli čisté oblečky. Deti mali oblečenie čisté, primeranej veľkosti. Rodine s oblečením pomáha miestna charita. Rodina obýva v dome dve miestnosti. Jedna slúži ako obývačka, druhá ako spáľňa. Kuchyňu majú maličkú. Riad bol poumývaný. Varia na dvojplatinčke. Na pečenie používajú elektrickú trúbu. V miestnostiach majú koberce, bolo pozametané. Momentálne deti do školy nechodia. Rodičia sa snažia s deťmi chodiť na prechádzky. Majú psíka. Voľný čas trávia pozeraním televízora, hraním. Na jednej strane je zrejme, že vzhľadom na schopnosti rodičov nie sú zabezpečené ideálne podmienky, ale na druhej strane, je tam veľká naviazanosť detí na svojich rodičov.

17. Súd vykonal dokazovanie aj vylúčením účastníkov na pojednávaní dňa 10.2.2021. Navrhovateľ uviedol, že v celom rozsahu trvá na podanom návrhu. Žiada, aby súd návrhu v celom rozsahu vyhovel. Taktiež uviedol, že zo správ, ktoré boli prezentované na pojednávaní je zrejme, že hlavným dôvodom uloženia výchovného opatrenia je nedodržiavania základnej hygieny u maloletých detí. Pokiaľ ide o návrh na uloženie povinnosti rodičov podrobiť sa odbornej diagnostike tento návrh podávali z toho dôvodu, nakoľko im boli zasielané správy zo Spojenej školy, Palárikovej ulici v Čadci ohľadom obidvoch detí, že by bolo potrebné ich dodiagnostikovať. Pokiaľ ide o správu, ktorú predložila pedopsychiatrička MUDr. Janičková navrhovateľ uviedol, že nechápe obsah alebo význam tejto správy.

18. Otec maloletých detí vo svojom vyjadrení uviedol, že obidvaja maloletí majú mentálny postih. Zdravotný stav maloletého X. je horší ako maloletého Ľubomíra. Maloletý X. nerozpráva. Celý deň sa hrá tak, že len chodí a pohadzuje si nejakú vec. Meria 190 cm, váži okolo 100 kg. Snaží sa dodržiavať hygienu syna. Syna umýva s manželkou. Najväčší problém majú, keď mu majú umyť hlavu, vtedy sa bojí vody, že sa mu zlé dýcha. Sprchujú ho 2 razy týždenne. Ruky mu umývajú každý deň. Nohy čo druhý alebo tretí deň. Doma im maloletý Roman nepomôže v ničom. Vie sa sám obliecť, avšak oblečenie mu musia nachystať, poukladať, aby to bolo správne. Maloletý chodí do 9 triedy, ale nevie napísať ani jedno písmenko. Nevie ani nič prečítať. Trošku rozumie, keď mu napríklad povedia, že sa má obliecť. S

ostatnými súrodencami sa nehrá. Je uzatvorený sám do seba. Má za to, že maloletý dodržiava riadnu hygienu. Pokiaľ ide o maloletého L., čo sa týka jeho nevhodného oblečenia otec uviedol, že je možné, že chlapci majú niekedy oblečené menšie veci, ale to im v ničom nevaďí. Akurát sa môže stať, že keď sa zohnú, tak majú holý chrbát. Pokiaľ ide o skutočnosť, že do rodiny chodili pracovníci Centra pre deti a rodiny Bytča, tak im uvedení pracovníci v ničom nepomáhali. Boli dvakrát v ich rodine a hovorili im, ako majú chlapcov obliekať. Maloletý L. je na tom mentálne lepšie. Vie aj niečo rozprávať. Učí sa písať aj čítať. Vody sa nebojí. Voľný čas trávi maloletý tak, že sa díva na televízor alebo sa chodí hrať vonku. Otec detí ďalej uviedol, že nikde nepracuje. Stará sa o maloleté deti. Poberá sociálne dávky na opatrovanie detí a na dopravu do školy u maloletých detí v sume 510,-€. Má za to, že u detí dodržiujú dostatočne hygienu a prádlo maloletých detí nie je špinavé, len je prepotené.

19. Matka maloletých detí W. Š. vo svojej výpovedi uviedla, že v celom rozsahu súhlasí s tým, čo uviedol jej manžel. Ďalej uviedla, že vždy večer nachystá chlapcom čisté prádlo a raňajky, keď idú do školy. Maloletí chodia sami na záchod. Nevedia sa po veľkej potrebe dostatočne utrieť toaletným papierom a aj preto môžu páchnuť.

20. Zástupca okresnej prokuratúry uviedol, že má za to, že nie je dôvod, aby súd podroboval maloleté deti ďalšiemu pedopsychiatrickému vyšetreniu. Pokiaľ ide o uloženie povinnosti rodičom zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe majú za to, že návrh je dôvodný, nakoľko z vyjadrení školy je zrejmé, že k zlepšeniu hygieny u maloletých detí došlo len na určitú krátku dobu a následne na to sa vrátila nedostatočná hygiena maloletých detí späť. Vzhľadom na uvedené a taktiež aj na prezentáciu otca a matky maloletých detí na pojednávaní, ktorí ku hygiene maloletých detí pristupovali nekriticky majú za to, že je potrebné výchovné opatrenie rodičom maloletých detí uložiť.

21. Pokiaľ ide o I. návrh navrhovateľa a to uloženie povinnosti rodičom, aby sa s maloletými deťmi podrobili odbornej diagnostike v špecializovanej ambulancii pedopsychiatra MUDr. Jany Bullovej v Martine, lebo je to potrebné na uplatnenie primeraného opatrenia sociálnej ochrany a sociálnej kurately detí pretože diagnostiku nie je možné zabezpečiť iným spôsobom zo skutkových tvrdení uvádzaných v návrhu zo dňa 31.3.2020 a taktiež aj z vyjadrenia navrhovateľa vyplýva, že hlavný dôvod, pre ktorý takýto návrh podávali bolo hodnotenie Spojenej školy Čadca, ktorú obidvaja maloletí navštevujú zo dňa 25.10.2019 a zo dňa 17.3.2020, (viď. čl. 9, 12 spisu) kde škola odporúča zaktualizovať pedopsychiatrické vyšetrenie (potvrdiť alebo vylúčiť autizmus alebo inú pervazívnu vývinovú poruchu) a jeho výsledky predložiť škole z dôvodu vzdelávania žiaka podľa príslušného vzdelávacieho programu. Z podaného návrhu a ani z uvedených hodnotení však nie je zrejmé, z akého dôvodu je potrebné opätovne maloleté deti podrobovať uvedenému vyšetreniu, nakoľko takémuto vyšetreniu už maloleté deti podrobené boli. Na výzvu súdu zo dňa 16.12.2020, aby škola oznámila, akým spôsobom ovplyvní opätovné pedopsychiatrické vyšetrenie maloletých detí ich ďalšie vzdelávanie škola vôbec nereagovala. Zamerala sa len na hodnotenie maloletých detí čo sa týka ich hygieny a spolupráce s rodičmi. Taktiež ani samotný navrhovateľ nevedel súdu uviesť z akého dôvodu trvá na tom, aby deti boli podrobené odbornej diagnostike a aký vplyv bude mať uvedená diagnostika na uplatnenie primeraného opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Z podaného návrhu vyplýva, že obidvaja maloletí majú mentálny postih a že obidvaja boli podrobení odbornej diagnostike na základe ktorej je mal. Roman je vzdelávaný podľa variantu B - pre žiakov so stredným stupňom mentálnej retardácie a mal. Roman je vzdelávaný podľa variantu C pre žiakov s ťažkým stupňom mentálnej retardácie. Z aktuálnej správy detskej pedopsychiatričky MUDr. Márie Janíčkovej zo dňa 8.1.2021 (č.l. 99,101) vyplýva, že mal. Roman trpí ťažkou duševnou zaostalosťou a autizmom, jeho stav je trvalý. Vzhľadom na nemennosť jeho zdravotného stavu nepovažuje za potrebné podrobovať menovaného ďalšej diagnostike v ambulancii pedopsychiatra. Maloletý L. trpí stredne ťažkou duševnou zaostalosťou. Bol vyšetrený centrom špeciálneho pedagogického poradenstva - psychológom a špeciálnym pedagógom, kde mu bol odporúčaný spôsob a rozsah školenia. Na ďalšie vyšetrenie maloletých detí iným psychológom detská pedopsychiatrička, ktorú maloleté deti pravidelne navštevujú nevidí dôvod. Vzhľadom na skutočnosť, že maloleté deti ohľadom svojho vzdelávania boli odborne diagnostikované a ďalšie dodiagnostikovanie maloletých detí iným pedopsychiatrom vzhľadom na ich zdravotný stav nie je potrebné, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

22. Čo sa týka návrhu navrhovateľa, aby súd uložil povinnosť rodičom maloletých detí zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe prostredníctvom Centra pre deti a rodiny Bytča z podaného návrhu vyplýva, že hlavným dôvodom pre ktorý navrhovateľ takýto návrh podal je skutočnosť, že rodičia

nezabezpečujú dostatočnú hygienu maloletým synom. Deti chodia do školy nevhodné oblečené , páchnu potom, mávajú špinavú spodnú bielizeň alebo ju nemajú vôbec, oblečenie nosia nevypraté , sú na ňom viditeľné pozostatky hlienov. Majú problémy s čistotou rúk . Maloletý L. chodí do školy často prechladnutý a so zvýšenou teplotou , pričom rodičia upozornenia školy (čo sa týka hygieny detí) bagatelizujú , k lekárovi s mal. L. idú až na viacnásobné upozornenia školy. Deti sú nesamostatné, nevedia sa obliecť, obuť a sú veľmi málo socializovaní. Rodičia maloletých detí uvedené tvrdenia vo svojej výpovedi popreli. Mali za to, že svojim deťom zabezpečujú dostatočnú starostlivosť. Z aktuálnych správ Spojenej školy Čadca čl. 97 vyplýva, že rodičia sa síce starajú o svoje deti podľa svojich možností a schopností a na základe upozornení školy sa snažia zlepšiť hygienu u maloletých detí, nie sú v tom však dôslední. Zlepšenia majú len krátkodobý účinok . U mal. L. nastal malý pokrok v zabezpečení hygieny , sebaobslužných návykov , v príprave do školy a nosenia pomôcok. Stále však nosí nevhodné oblečenie (malé tričko či nohavice, veľa vrstiev).Potrebuje pomoc pri obliekaní, obutí a smrkaní. Mal. X. je veľmi málo socializovaný. Nosí nevypraté oblečenie páchnuce potom. Cítiť, že je dlhšiu dobu neumytý, má špinavé ruky a pozostatky hlienov na rukávoch.

23. Zo správy detskej psychiatričky MUDr. Márie Janičkovej (čl. 99) a taktiež aj správy všeobecnej lekárky mal. detí MUDr. Jarmily Pribylincovej /(čl. 100) vyplýva, že rodičia zabezpečujú starostlivosť o zdravotný stav detí a ich osobnú hygienu vzhľadom k ťažkému mentálnemu postihnutiu maloletých detí podľa svojich možností. Pravidelne sa zúčastňujú lekárskeho kontrol s maloletými deťmi . Na lekárske kontroly (cca 2 x do roka) chodia maloleté deti spravidla v doprovide otca čisto umyté, upravené, nechty majú ostrihané.

24. Podľa šetrenia Obce F. v domácnosti rodičov a maloletých detí zo dňa 9.2.2021- domácnosť i maloleté deti boli v čase šetrenia čisté. Avšak vzhľadom na nedostatočne tesnenie okien a chladno v dome na stenách sa nachádzala plieseň. Rodičia maloletých detí vzhľadom na svoje schopnosti nedokážu zabezpečiť maloletým deťom ideálne podmienky , avšak v rodine je veľká naviazanosť detí na svojich rodičov.

25. Rodičia maloletých detí majú za to, že zabezpečujú maloletým deťom dostatočnú starostlivosť i hygienu. Na správy školy reagujú tak, že majú za to, že deti sú v poriadku. Môže sa stať, že deti majú niekedy oblečené menšie veci, ale to nevádi . Deťom dávajú každý deň čisté ponožky aj spodné prádlo. Problémy majú len s umývaním mal. X., ktorý sa bojí vody(najmä keď mu umývajú hlavu) . Musia ho umývať obaja(nakoľko meria okolo 190, cm a váži vyše 100 kg). Sprchujú ho dva razy týždenne, ruky mu umývajú každý deň , nohy každý druhý až tretí deň. Podľa vyjadrenia matky, maloleté deti môžu páchnuť aj z toho dôvodu, že napriek tomu, že na veľkú potrebu idú sami, nevedia si po veľkej potrebe sami utrieť zadok.

26. Podľa správy Centra pre deti a rodiny Bytča, Rázusova, pracovisko Čadca čl. 6 s rodinou už v minulosti sa na základe súhlasu rodičov spolupracovali v jej prirodzenom prostredí. S rodičmi je veľmi ťažká komunikácia, predovšetkým s otcom. Na začiatku spolupráce zistili veľmi vážne hygienické nedostatky v domácnosti a v celkovej hygiene členov rodiny. Chýbali hygienické a čistiace prostriedky. Podľa vyjadrenia matky a maloletej dcéry A. sa počas letných mesiacov kúpu jedenkrát do týždňa. Ponožky si menia každý druhý deň. Ústna hygiena je na veľmi slabej úrovni a čistota bielizne sa realizuje iba jedenkrát týždenne. Rodičom pripravili nevyhnutý písomný zoznam hygienických potrieb a čistiacich potrieb, ktoré si majú zadovážiť do domácnosti, čo rodičia splnili. Viedli poradenstvo s členmi rodiny o pravidlách osobnej hygieny. Odovzdali im aj písomný rozvrh úkonov osobnej hygieny, ktorý by mali dodržiavať, ktorú úlohu rodičia priebežne plnili a taktiež dostali rozpis oblečenia pre každé dieťa, ktoré by si mali zaobstarat' - úloha bola splnená. V mesiaci august stanovili rodičom nasledovné úlohy. Zadali im úlohu vymaľovať steny v dome, úloha bola čiastočne splnená a zlepšenie socializácie maloletých detí, ktorá úloha bola nesplnená. Pokiaľ ide o pravidelnú dochádzku na školské vyučovanie. Táto úloha je čiastočne splnená. Zadováženie všetkých školských pomôcok je úloha splnená a domáca príprava na školské vyučovanie, úloha sa predbežne plní. Zo záverečnej správy sociálneho pracovníka o rodine Š. čl. 7 zo dňa 2.9.2019 vyplývajú záverečné hodnotenia, kde sa uvádza, že v rámci poskytnutého sociálneho poradenstva sa im podarilo hygienu v rodine čiastočne zlepšiť, rodičia dokúpili deťom nevyhnuté oblečenie a pomôcky na výchovno-vzdelávací proces. Čiastočne si upravili bytové podmienky. Ich práca s rodinou však bola skomplikovaná skutočnosťou, že pán Š. prestal spolupracovať na plnení cieľov a úloh, ktoré mu stanovili. Odmietal finančne podporovať svoje deti vo voľnočasových aktivitách. Komunikácia a spolupráca bola s ním veľmi komplikovaná. Odmietal akékoľvek ďalšie zmeny,

ktoré mu navrhovali pre zlepšenie podmienok psychického, fyzického a sociálneho vývinu detí. Dňa 21.8.2019 podal na ÚPSVaR v Čadci žiadosť o ukončení spolupráce s Centrom pre deti a rodiny Bytča. Preto spoluprácu s rodinou ukončili dňa 2.9.2019. Odporúčajú pokračovať aj naďalej vo vykonávaní výchovného opatrenia a sledovať situáciu v rodine. Ďalej uviedli, že názory matky maloletých detí v rodine sa im javia príliš potlačované názormi otca, preto navrhujú pri práci s rodinou vypočuť aj stanovisko matky. Otec rozhoduje o všetkých finančných výdavkoch v rodine. Nie je ochotný svoje deti podporovať v rozvojových aktivitách. Pravidelne dokupovať potrebné oblečenie a nevyužíva prídavok na dieťa v súlade s účelom, na ktorý je určený, preto navrhli vyplácať tento príspevok prostredníctvom osobitného príjemcu.

27. Zo správy Spojenej školy Čadca je zrejmé, že hygiena maloletých detí nie je zo strany rodičov naďalej zabezpečená dostatočne (zlepšenia po dohovoroch sú len krátkodobé). Je pravdou, že rodičia sa snažia hygienu a starostlivosť o maloleté deti zabezpečovať podľa svojich možností a schopností, avšak táto starostlivosť nie je dostatočná. Aj keď podľa vyjadrení MUDr. Pribylincovej a MUDr. Janíčkovskej maloleté deti chodia na vyšetrenie či na kontrolu čisté a umyté, súd poukazuje na to, že na tieto vyšetrenia či kontroly chodia najviac 2x do roka (kedy rodičia zabezpečia dostatočnú hygienu detí) avšak hygiena maloletých detí čo sa týka školskej dochádzky (kedy sa vyžaduje pravidelnosť dodržiavania hygieny detí) nie je na dostatočnej úrovni. Preto uložil rodičom maloletých detí povinnosť podrobiť sa na výchovnom a sociálnom programe prostredníctvom Centra pre deti a rodiny Bytča. Účelom tohto výchovného opatrenia nie je „trestať rodičov“, za nedostatočnú starostlivosť o hygienu maloletých detí, ale pomôcť im za súčinnosti tohto zariadenia v starostlivosti o maloleté deti. Súd nespochybňuje úsilie a snahu rodičov sa o svoje deti podľa ich možností a schopností postarať a prihliada aj na tú skutočnosť, že v porovnaní s ostatnými rodičmi, ktorí majú deti bez mentálneho postihu (pričom táto starostlivosť u rodičov maloletých detí je sťažená aj v tom, že takto majú postihnuté dve deti) vyžaduje každodenné mimoriadne úsilie zo strany rodičov aby túto starostlivosť zvládli, avšak nakoľko táto starostlivosť čo sa týka hygieny a socializácie detí nie je dostatočná (vzhľadom na správy spojenej školy, Centra pre deti a rodiny Bytča), uložil s poukazom na ustanovenie §37 ods. 2 písm. d) zák.č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov rodičom výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu prostredníctvom Centra pre deti a rodiny Bytča. Uvedené zariadenie pozná pomery v rodine, nakoľko krátkodobo už s rodinou ako vyplýva zo správy vyššie (bod 25 spolupracovalo). Uvedená spolupráca bola ukončená z dôvodu nesúhlasu otca detí. Súd má za to, že táto spolupráca je vzhľadom na pretrvávajúce problémy potrebná, preto bolo potrebné, aby autoritatívne pristúpil u uložení povinnosti rodičom sa takéhoto programu podrobiť, pretože je to v záujme rodičov a hlavne ich maloletých detí.

28. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 zák.č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Odvolanie sa podáva v potrebnom počte v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde v Čadci. (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 C.s.p.). O odvolaní rozhodne odvolací súd, ktorým je Krajský súd Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 363 C.s.p).

Podľa § 365 ods.1,2,3 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonala navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 227 C.s.p.) Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľnosti bola zapísaná poznámka o súdnom konaní (§ 228 ods. 1,2 C.s.p.).

Vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúca povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútitelnosti zákonnými prostriedkami. Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z.) ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 ods.1 C.m.p).